

20190226

Diariernr.....

Yttrande tidigt samråd inför ansökan om en återvinningsstation i Stora Höga , Stenungsunds kommun , från Naturskyddsföreningen i Stenungsund.

Yttrande:

Naturskyddsföreningen i Stenungsund ser positivt på att kommunen planerar en ny återvinningsstation i Stora Höga.

Vi skulle dock vilja att en ny modern återvinningsstation lever upp till några av de klimat- och miljömål som Sveriges Riksdag har antagit och som skall leda till ett mer hållbart samhälle.

God boendemiljö och hållbar konsumtion

Ord som klimatsmart, återbruk, retur användning, kretslopp och cirkulär ekonomi bör prägla en modern återvinningscentral. Anläggningen bör därför kopplas till en stor second - hand butik, för saker vi tänkt slänga men som andra vill ha.” Lämna vad du vill, ta vad Du vill” . Det bör också finnas en lokal där vi kan få hjälp att laga saker och andra reparationsverkstäder. En trevlig miljö och serviceinriktad personal bidrar till en positiv utveckling och leder till en mer uthållig kommun.

Lagar och rekommendationer.

Miljöbalkslagstiftningen m.m. innehåller att stort antal lagrum som berör aktuell verksamhet. Yttrandet berör några av dessa.

Anråseå är i sin helhet belägen inom i riksintresse för naturvård.

Fastigheten är belägen inom område som omfattas av geografiska bestämmelser, vilka har betydelse för friluftsliv och naturvård, i enlighet med 4 kap 1 och 4 §§ miljöbalken. Utbyggnad av samhället ska inte hindras men krav kan ställas på försiktighetsmått.

Utökat strandskydd råder utefter större delen av Anråseå
Strax söder om anläggningen råder utökat strandskydd.

Vid Anråseåns utlopp är Natura 2000. Det är inte tillåtet att utföra en åtgärd utanför ett Natura 2000 område som riskerar att få en negativ effekt på syftet med Natura 2000 området.

Anråseå omfattas av Vattendirektivet och miljökvalitetsnormer, Anråseå är statusklassad.

Ån uppfyller idag inte god ekologisk status och god kemisk status.

Det är inte tillåtet med en verksamhet/ åtgärd som motverkar att vattendraget inte uppnår god status.

Dagvatten från planlagda områden är enligt miljöbalken ett avloppsvatten.

De av riksdagen antagna miljömålen ska beaktas redovisas och inte motverkas.

Även de regionala och lokala miljömålen redovisas och beaktas.

Anråse -å är i kommunens översiktsplan klassad som ekologiskt särskilt känslig. Mark och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön (miljöbalken 3:3).

Kommunen (KF) har antagit ett naturvårdsprogram som måste beaktas. Särskilt vad gäller ekosystemtjänster och att Anråse å har erhållit bedömningen **naturvärdesklass 1**.

Av naturvårdsprogrammet (sid 21) framgår bl.a. utöver eventuella skydd ska objekt med naturvärdesklass 1 och 2 enligt standarden ses som särskilt känsliga från ekologisk synpunkt enligt miljöbalken 3:3. Sådana områden ska så långt det är möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön. **Objekt klass 1** bedöms vara av särskild betydelse för att **upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå**.

Anråseå rinner ut i havet i Natura 2000 –reservat. Som klassat habitat finns bl.a. ålgräsängar..

Utveckling av ställningstagande.

Ål, havsöring och lax är stor rovfisk i våra vatten och har stor betydelse för ekosystem i både vattendrag och i havet. Brist på stor rovfisk ger stora effekter som visar sig som en övergödningsproblematik.

Mängden vatten och vattenkvaliten i Anråseå påverkar biologin både uppströms och nedströms. Via stat och kommunen finns aktuella program som finansieras med stora belopp för att havsöring och lax ska kunna vandra upp i vattendraget, reproducera sig, tillväxa och vandra tillbaka till havet.

Ål är en **akut hotad art (CR)** som vandrar upp i ån för att tillväxa. Via ålutsättningsprogram/ Krafttag ål satsar Havs och vattenmyndigheten/ staten och vattenkraftverken sedan flera år stora belopp på att försöka rädda ålen..

Platser i havet för utsättning finns på kommunens kartportal.

Utsättning sker för att ålyngel ska få möjlighet att vandra upp i ån, tillväxa och vandra tillbaka till havet och förhoppningsvis kunna nå sina reproduktionsområden i Sargassohavet. (jmf även sid 11 i kommunens naturvårdsprogram 2016.)

Bottenfaunan är bl.a. en viktig föda för fiskens tillväxt

Strömstare finns i och vid ån. Den äter bl.a. bottenlevande insekter..

Förutom direkt giftiga ämnen är t.ex. påverkan av sediment och partiklar negativ för vattenkvalitet och biologin.

Det kan lägga sig som ett lager över ytor. Solljuset får svårare att nå ner påverkar bl.a. växtlighet och fotosyntes/ syresättning m.m.

Syretärande ämnen och uppvärmning kan medföra att syrgashalten kan bli för låg för bl.a. lax och havsöring.

De sista 2 åren har vi haft mycket låga flöden sommartid. Under hösten rapporterades lågt antal vandrande öringar upp i många vattendrag.

På nyheterna rapporterades att bl.a. syrekänsliga arter som lax och havsöring haft det mycket svårt/ stressat och på vissa håll rapporterades döda individer. På flera håll hittades större mängder död fisk. Förändrat klimat förväntas medföra fler tillfällen med extremt torra och varmare somras - vid dessa tillfällen är låga vattenflöden som dessutom är uppvärmda en riskfaktor för låga syrgashalter. Ån har

redan i dag en övergödningsbelastning vilket kan bidra till sänkta syrgasnivåer. Havsöring och lax är känsliga för låga syrgashalter. Sammantaget finns en risk för att effekterna för fiskbeståndet vid ytterligare stressituation avseende mängd vatten och vattenkvalitet får stora konsekvenser för fisken i ån.

Diffusa utsläpp från många källor har sammantaget effekt på vattenkvaliten. Jmf Statusklassning Anråseå.

Aktuell verksamhet riskerar att bidra med ämnen som idag medför att ån inte klarar god kemisk och ekologisk status.

Sedan slutet på 80 – talet har det i kommunen bedrivits ett stort arbete till stora kostnader för att minska föroreningsbelastningen i ån. Detta har medfört mätbara positiva effekter.

Av handlingarna framgår att tanken är att verksamheten ska kunna utvidgas på sikt. Därav följer att även planeringen ska vara så att detta är realistiskt.

Naturskyddsföreningen önskar ett förtydligande avseende verksamhetens omfattning , drift och utbyggnad.

Naturskyddsföreningen anser att omgivningen har så stora värden att dagvatten påverkat av verksamheten inte ska släppas ut i Anråseå utan avledas till kommunens avloppsreningsverk

Verksamheten måste planeras långsiktigt bl.a. utifrån pågående klimatförändringar
Verksamheten måste planeras utifrån att växt och djurliv inte långsiktigt ska påverkas negativt av diffusa utsläpp eller av kraftig påverkan.

Det behövs en tydligare beskrivning av hur det är planerat att verksamheten ska bedrivas och skötas samt hur utbyggnad kan ske.

Hantering av byggavfall behöver redovisas ytterligare samt vilken typ av avfall som omfattas av detta begrepp.

Hur är det tänkt att byggavfall ska hanteras, förvaras inom verksamheten och levereras vidare från verksamheten?

Schaktmassor ska inte köras till återvinningscentralen

Utgå från att alla containrar för ” torr avfallshantering ”läcker om det regnar i dem.

All hantering av farligt avfall ska ske under tak

Innan arbete överhuvudtaget påbörjas i befintliga lerjordar bör det förberedas så att alla vatten som avrinner från området rinner till en sedimenteringsdamm

Hur ska eventuellt släckvatten från brand tas omhand? .

Sökande redovisar förhållanden och värden som finns i bäck mellan verksamheten och Anråse-å

Sökande måste visa att verksamheten har förutsättningar och ska bedrivas i enlighet med lagstiftningens krav både vad gäller direkta och indirekta och diffusa miljöeffekter.

De bör också beakta den sammanlagda belastningen som ån utsätts för. Ett nytt planområde är på gång väster om E6.

Det bör utvecklas vad lerans egenskaper innebär.

Stora massförflyttningar för att undvika skredrisk?

I samband med arbete i lera och regn kommer stora mängder sediment att frisättas och avrinna ner mot bäcken och ån.

Naturskyddsföreningen i Stenungsund

Ordförande

Karin Ekeborg
Naturskyddsföreningen
Janssons väg 19
44441 Stenungsund
Tel:070 650 22 35
Email: k.ekeborg@gmail.com